

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๖๐๒/๔๘

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคล ซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุน ประกันสังคมสำหรับบุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการ
  ๒. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของ ประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน ของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
  ๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับบุคคล ซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ....
  ๔. คำชี้แจงร่างพระราชกฤษฎีกาฯ และร่างกฎกระทรวงฯ
  ๕. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการ ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๗ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงแรงงาน ขอเสนอเรื่องร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการ จ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทน ของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาล จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับบุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) และ (๕) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงแรงงาน ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการประกันสังคม (ชุดที่ ๑๓) ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบแนวทางการเยียวยาและการฟื้นฟูแรงงาน นอกกรอบจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ให้กับ ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นชอบการลดเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เหลือร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิม เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ดังนี้

- ทางเลือกที่ ๑ จากจำนวน ๗๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๔๒ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๒ จากจำนวน ๑๐๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๖๐ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๓ จากจำนวน ๓๐๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๑๘๐ บาทต่อเดือน

สำหรับ...

สำหรับเงินสมทบที่รัฐบาลชำระเข้ากองทุนประกันสังคมให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๒ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงแรงงาน ได้ตรวจพิจารณา ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม สำหรับบุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... แล้วเสร็จในการประชุมครั้งที่ ๒๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ และได้รับรองมติการประชุมในการประชุมคราวดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเหตุผลในร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับบุคคล ซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... ให้สอดคล้องกับร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการ จ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงแรงงานเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคล ซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาล จ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับบุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... โดยมีหลักการสำคัญในการปรับลด อัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคมของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบ เพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนที่ได้รับจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยลดอัตราเงินสมทบลงเหลือ ร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิม ต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๖ เดือน รวมทั้งต้องปรับลดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลชำระ เข้ากองทุนประกันสังคมให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการ ทั้งนี้ ร่างพระราชกฤษฎีกาและร่างกฎกระทรวงดังกล่าว เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๔) และ (๕)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ยังมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ สมควรให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานนอกระบบ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจ โดยการลดอัตราเงินสมทบในส่วนของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกันตน ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายมีผลบังคับใช้โดยเร็ว จึงเห็นควรนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร่งด่วน

๔.สาระสำคัญ หรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔๐ วรรคสอง กำหนดว่า “หลักเกณฑ์และอัตราการจ่าย เงินสมทบของผู้ประกันตน ประเภทของประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับตามมาตรา ๕๔ ตลอดจนหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขแห่งสิทธิ ในการรับประโยชน์ทดแทนให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา” และวรรคสาม กำหนดว่า “ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับ จากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง”

๔.๒ ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของ ประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุง อัตราเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยลดอัตราเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตราย หรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีชราภาพ และกรณีสงเคราะห์บุตร เป็นระยะเวลา ๖ เดือน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกันตนซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคม ดังนี้

- ทางเลือกที่ ๑ จากจำนวน ๗๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๔๒ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๒ จากจำนวน ๑๐๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๖๐ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๓ จากจำนวน ๓๐๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๑๘๐ บาทต่อเดือน

๔.๓ ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับ บุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... มีสาระสำคัญเป็นการลดอัตราเงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุน ประกันสังคม สำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจ่ายเงินสมทบเพื่อรับประโยชน์ทดแทน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีชราภาพ และกรณีสงเคราะห์บุตร ในอัตราที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ และสอดคล้องกับการลดอัตรา เงินสมทบของผู้ประกันตนตามข้อ ๔.๒ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกันตนซึ่งได้รับผลกระทบ จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ดังนี้

- ทางเลือกที่ ๑ จากจำนวน ๓๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๒๑ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๒ จากจำนวน ๕๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๓๐ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๓ จากจำนวน ๑๕๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๙๐ บาทต่อเดือน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใดๆ

สำนักงานประกันสังคมมีการบริหารจัดการเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ภายใต้กองทุนประกันสังคม โดยมีการบริหารจัดการภายใน แยกเป็นสองกองทุนย่อยเพื่อการลงทุนระยะยาว และระยะสั้น ได้แก่ กองทุนสำหรับกรณีบำเหน็จชราภาพ (ใช้แผนการลงทุนระยะยาว) และกองทุนสำหรับ สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ได้แก่ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต เงินเพิ่มกรณีชราภาพ และกรณีสงเคราะห์บุตร (ใช้แผนการลงทุนระยะสั้น) โดยเงินลงทุนทั้งหมดของกองทุนบำเหน็จชราภาพ เป็นเงินสำรองสำหรับการจ่ายสิทธิประโยชน์ชราภาพซึ่งคำนวณจากเงินสมทบและผลตอบแทนจากการลงทุน

จากข้อมูลเดือนมกราคมถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ กองทุนมีเงินสมทบรับทั้งสิ้น จำนวน ๔,๒๕๒.๗๗ ล้านบาท ในขณะที่มีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน จำนวน ๗๓๒.๗๔ ล้านบาท เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า

- กองทุนสำหรับกรณีบำเหน็จชราภาพ มีเงินสมทบรับ ๑,๖๑๓.๐๒ ล้านบาท และมีรายจ่าย ประโยชน์ทดแทน ๘๖.๔๕ ล้านบาท รายจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๕.๓๖ ของเงินสมทบ

กองทุนสำหรับ...

- กองทุนสำหรับสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีอื่น ๆ มีเงินสมทบรับ ๒,๖๓๙.๗๔ ล้านบาท และมีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน ๖๔๖.๒๙ ล้านบาท รายจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๘ ของเงินสมทบ

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังไม่ดีขึ้น สำนักงานประกันสังคมจึงมีมาตรการลดเงินสมทบให้แก่ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ เหลือร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิม ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔- มกราคม ๒๕๖๕ และให้ลดต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - กรกฎาคม ๒๕๖๕ รายละเอียดดังนี้

- ผู้ประกันตนทางเลือกที่ ๑ ผู้ประกันตนทางเลือกที่ ๒ และผู้ประกันตนทางเลือกที่ ๓ จากเดิมสมทบเดือนละ ๗๐ บาท ๑๐๐ บาท และ ๓๐๐ บาท ลดเหลือเดือนละ ๔๒ บาท ๖๐ บาท และ ๑๘๐ บาท ตามลำดับ

- รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบของผู้ประกันตน ในทางเลือกที่ ๑ ทางเลือกที่ ๒ และทางเลือกที่ ๓ จากเดิมเดือนละ ๓๐ บาท ๕๐ บาท และ ๑๕๐ บาท ลดเหลือเดือนละ ๒๑ บาท ๓๐ บาท และ ๙๐ บาท ตามลำดับ

จากมาตรการจ่ายเงินเยียวยาของรัฐบาลในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ทำให้มีผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เพิ่มขึ้นจำนวนมากในช่วงดังกล่าว ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ พบว่ามีผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ทั้งสิ้น ๑๐,๕๖๙,๘๓๑ คน แบ่งเป็นทางเลือกที่ ๑ จำนวน ๒,๖๙๖,๘๑๔ คน ทางเลือกที่ ๒ จำนวน ๖,๘๘๑,๘๑๖ คน และทางเลือกที่ ๓ จำนวน ๙๙๑,๒๐๑ คน โดยผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนใหม่ในช่วงที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกันตนทางเลือกที่ ๑ ดังนั้น สัดส่วนของผู้ประกันตนทางเลือกที่ ๑ จึงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๖ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ จากเดิมที่เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๒ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ส่งผลให้อัตราการจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงที่มีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด กล่าวคือในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ มีผู้จ่ายเงินสมทบคิดเป็นร้อยละ ๗๕ ของจำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่โครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดสิ้นสุดลง จำนวนผู้ประกันตนซึ่งจ่ายเงินสมทบลดลง จากข้อมูลเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ พบว่ามีผู้จ่ายเงินสมทบจำนวน ๓,๔๐๙,๑๕๓ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒ ของจำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ทั้งหมด ซึ่งอยู่ในจำนวนที่ใกล้เคียงกับจำนวนผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่จ่ายเงินสมทบในอัตราเดิมก่อนมีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๓๐ โดยเฉลี่ย

ตารางแสดงจำนวนผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบ และ
และอัตราการจ่ายเงินสมทบต่อจำนวนผู้ประกันตน เดือนมิถุนายน - พฤศจิกายน ๒๕๖๔

รายละเอียด	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔					
	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน
ผู้ประกันตน (คน)	๓,๖๑๑,๖๒๑	๖,๑๗๒,๗๙๗	๙,๖๘๑,๔๓๗	๑๐,๔๔๙,๓๓๓	๑๐,๕๓๖,๖๕๕	๑๐,๕๖๙,๘๓๑
ผู้จ่ายเงินสมทบ (คน)	๑,๐๗๓,๓๙๖	๔,๔๐๓,๗๕๓	๗,๒๑๗,๘๖๗	๖,๑๒๔,๙๐๕	๔,๐๕๗,๔๔๐	๓,๔๐๙,๑๕๓
อัตราการจ่ายเงินสมทบต่อจำนวนผู้ประกันตน (%)	๓๐%	๗๑%	๗๕%	๕๙%	๓๙%	๓๒%

สำนักงานประกันสังคมได้วิเคราะห์ผลการประมาณการรายรับ-รายจ่าย ของกองทุนประกันสังคมมาตรา ๔๐ ในปี ๒๕๖๕ โดยใช้สมมติฐานอัตราการจ่ายเงินสมทบแยกพิจารณาออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตนในช่วงที่มีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด คือช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๔ จะมีเพียงร้อยละ ๓๑ ที่คาดว่าจะจ่ายเงินสมทบต่อไปปี ๒๕๖๕ และกลุ่มผู้ประกันตนซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตนก่อนที่จะมีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด คาดว่าจะจ่ายเงินสมทบที่ร้อยละ ๓๐ โดยเฉลี่ย ทั้งนี้ อัตราการใช้สิทธิของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้จ่ายเงินสมทบ ในปี ๒๕๖๕ จะเป็นไปตามประสบการณ์เดิม และไม่มีการปรับเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ตลอดการประมาณการ ผลการประมาณการคาดว่าในปี ๒๕๖๕ จะมีผู้ประกันตนส่งเงินสมทบโดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวน ๓.๒ ล้านคน แบ่งเป็นผู้ประกันตนซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตนในช่วงที่มีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ประมาณ ๒ ล้านคน และกลุ่มผู้ประกันตนเดิมซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตนในช่วงก่อนที่จะมีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ๑.๒ ล้านคน จะมีเงินสมทบรับทั้งสิ้น ๖,๖๔๓.๙๔ ล้านบาท และประโยชน์ทดแทนจ่าย ๒,๐๕๓.๘๐ ล้านบาท แบ่งตามกองทุนได้ดังนี้

- กองทุนสำหรับกรณีบำเหน็จชราภาพ มีเงินสมทบรับ ๒,๐๕๑. ๑๗ ล้านบาท และมีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน ๑๔๗.๔๒ ล้านบาท รายจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๗.๑๙ ของเงินสมทบ

- กองทุนสำหรับสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีอื่น ๆ มีเงินสมทบรับ ๔,๕๙๒.๗๗ ล้านบาท และมีรายจ่ายประโยชน์ทดแทน ๑,๙๐๖.๓๘ ล้านบาท รายจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕๑ ของเงินสมทบ

โดยรายจ่ายประโยชน์ทดแทนที่เพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๕ เป็นผลมาจากผู้ประกันตนซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตนในช่วงที่มีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ส่งเงินสมทบจนครบเงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ นอกจากนี้ผู้ประกันตนกลุ่มเดิมก่อนที่จะมีโครงการเยียวยาผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ๑.๒ ล้านคน จะเริ่มมีผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบครบ ๖๐ เดือน ส่งผลให้กองทุนต้องจ่ายประโยชน์ทดแทนเป็นเงินสงเคราะห์กรณีเสียชีวิตเพิ่มเติมอีก ๘,๐๐๐ บาทต่อคน ให้กับผู้ประกันตนรายที่ส่งเงินสมทบครบเงื่อนไข รวมถึงเริ่มมีผู้ชอรับประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรเพิ่มขึ้นหลังจากส่งเงินสมทบครบ ๒๔ เดือน ใน ๓๖ เดือน ทั้งนี้ ผลการประมาณการจะเป็นของกองทุนทั่วไปเท่านั้น เนื่องจากการเก็บเงินสมทบลดลงในขณะที่ภาระค่าใช้จ่ายสิทธิประโยชน์ยังคงเท่าเดิม สำหรับกองทุนบำเหน็จชราภาพ จะไม่ได้รับผลกระทบใด เนื่องจากได้รับเงินสมทบเท่าเดิม คือ ๕๐ บาท ในทางเลือกที่ ๒ และ ๑๕๐ บาท ในทางเลือกที่ ๓ เพื่อสำรองไว้จ่ายบำเหน็จให้แก่ผู้ประกันตน และจากการประมาณการรายรับ - รายจ่าย พบว่าอัตราประโยชน์ทดแทนต่อเงินสมทบ จะมีแนวโน้มสูงขึ้นในระยะยาวโดยคาดว่ากองทุนทั่วไปจะมีกระแสเงินสดจ่ายมากกว่ากระแสเงินสดรับตั้งแต่ ปี ๒๕๗๙ (๑๕ ปีข้างหน้า) และต้องนำเงินกองทุนออกมาใช้อันเป็นผลให้เงินกองทุนหมดลงในปี ๒๕๙๓ (๒๙ ปีข้างหน้า) ดังนั้น ในอนาคตกองทุนจึงต้องพิจารณาปรับเปลี่ยนเงินสมทบให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ต่อไป

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการตามมาตรา ๗ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗. ผลกระทบ

การลดอัตราเงินสมทบของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ เหลือร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิมต่อไปอีก ๖ เดือน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับทางเลือกที่ ๑ ทางเลือกที่ ๒ และทางเลือกที่ ๓ จ่ายเงินสมทบลดเหลือ เดือนละ ๔๒ บาท ๖๐ บาท และ ๑๘๐ บาท และรัฐบาลจ่ายเงินสมทบลดเหลือเดือนละ ๒๑ บาท ๓๐ บาท และ ๙๐ บาท ตามลำดับ นั้น จะส่งผลกระทบต่อกองทุน สิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีอื่น ๆ ได้แก่ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีเสียชีวิต เงินเพิ่มกรณีชราภาพ และกรณีสงเคราะห์บุตร โดยจะมีเงินสมทบลดลงในขณะที่ภาระค่าใช้จ่ายประโยชน์ทดแทนยังคงเท่าเดิม สำหรับกองทุนบำเหน็จชราภาพ จะไม่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากได้รับเงินสมทบเท่าเดิมคือ ๕๐ บาท ในทางเลือกที่ ๒ และ ๑๕๐ บาท ในทางเลือกที่ ๓ เพื่อสำรองไว้จ่ายบำเหน็จให้แก่ผู้ประกันตน

จากผลการประมาณการกองทุนสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีอื่น ๆ บนสมมติฐาน มีผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบต่อเดือนโดยเฉลี่ย จำนวน ๓.๒ ล้านคน คาดว่าในปี ๒๕๖๕ จะมีเงินสมทบรับลดลง จาก ๔,๕๙๒.๗๗ ล้านบาท เหลือ ๓,๒๒๕.๑๖ ล้านบาท คิดเป็นเงินสมทบลดลงจำนวน ๑,๓๖๗.๖๑ ล้านบาท ในขณะที่มีรายจ่ายประโยชน์ทดแทนในปี เท่ากับ ๑,๙๐๖.๓๘ ล้านบาท ทำให้มีกระแสเงินสดรับสุทธิ ในปี ๒๕๖๕ เป็นเงิน ๑,๓๑๘.๗๘ ล้านบาท

ดังนั้น ในภาพรวมของสถานะกองทุน ในกรณีการลดเงินสมทบของผู้ประกันตน ตามมาตรา ๔๐ เหลือร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิม ทำให้มีรายรับจากเงินสมทบลดลง ๑,๓๖๗.๖๑ ล้านบาท ในช่วงระยะเวลา ๖ เดือน ที่มีการลดเงินสมทบ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเงินสมทบรับและค่าใช้จ่าย ประโยชน์ทดแทน ตลอดปี ๒๕๖๕ แล้ว พบว่ายังคงมีเงินสมทบเพียงพอสำหรับรายจ่ายประโยชน์ ทดแทนให้กับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และไม่ส่งผลกระทบต่อสถานะกองทุนในระยะยาว ทั้งนี้ จากข้อมูลเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ มีเงินกองทุน ๑๙,๒๒๘ ล้านบาท แบ่งเป็นเงินสำรองสำหรับกรณีบำเหน็จชราภาพจำนวน ๖,๙๑๖ ล้านบาท และสำหรับ สิทธิประโยชน์อื่น ๆ จำนวน ๑๒,๓๑๒ ล้านบาท

๘. ความเห็นของคณะกรรมการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการประกันสังคม (ชุดที่ ๑๓) ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ พิจารณา และมีมติเห็นชอบแนวทางการเยียวยาและการฟื้นฟูแรงงาน นอกระบบจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ในการลดอัตรา เงินสมทบให้กับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ เหลือร้อยละ ๖๐ ของเงินสมทบเดิม เป็นระยะเวลา ๖ เดือน ดังนี้

- ทางเลือกที่ ๑ จากจำนวน ๗๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๔๒ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๒ จากจำนวน ๑๐๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๖๐ บาทต่อเดือน
- ทางเลือกที่ ๓ จากจำนวน ๓๐๐ บาทต่อเดือน ลดเหลือ ๑๘๐ บาทต่อเดือน

สำหรับเงินสมทบที่รัฐบาลชำระเข้ากองทุนประกันสังคมให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์ และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับ ประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตรา เงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับบุคคลซึ่งสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. .... เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สีหะ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำนักงานประกันสังคม

กองกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๙๕๖ ๒๖๕๗ - ๘ กรุงเทพฯ

โทรสาร ๐ ๒๕๒๕ ๑๘๘๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ lawyercenter.sso@gmail.com